

YTTRANDE

2020-09-22 Ärendenr:
NV-05679-20

Miljödepartementet
m.remissvar@regeringskansliet.se

Yttrande över Tillsynsprogram och tillsynsbesök för yrkesmässiga verksamheter som hanterar avfall samt nya skyldigheter vid tillsyn av utvinningsavfallsanläggningar (M2020/01070/R)

Sammanfattning

Naturvårdsverket tillstyrker den föreslagna förordningen om ändring i förordningen (2013:319) om utvinningsavfall.

Naturvårdsverket avstyrker förslaget om ändring i miljötillsynsförordningen (2011:13) att nuvarande 1 kap. 11 § 3 ska omfatta utvinningsavfallsanläggningar. Naturvårdsverket avstyrker att den nya bestämmelsen 1 kap 10 d § i miljötillsynsförordningen (2011:13) formuleras enligt förslaget. Naturvårdsverket tillstyrker övriga förslag till ändringar i miljötillsynsförordningen.

Naturvårdsverkets ställningstagande och skäl

Förslag till förordning om ändring i förordningen (2013:319) om utvinningsavfall

Naturvårdsverket tillstyrker den föreslagna förordningen om ändring i förordningen (2013:319) om utvinningsavfall.

Naturvårdsverket vill uppmärksamma regeringen på att i kommissionens genomförandebeslut (EU) 2020/248 avses med inspektion alla åtgärder som vidtas av en behörig myndighet för att säkerställa att avfallsanläggningar som omfattas av artikel 7 i direktiv 2006/21/EG uppfyller villkoren i det tillstånd som de måste inhämta. Vad dessa åtgärder särskilt får omfatta anges i beslutet, bl.a. genomförande av besök på plats och förbättring av verksamhetsutövarnas kunskap om de relevanta rättsliga kraven och miljöeffekterna av deras

verksamhet. *Vilka* åtgärder som tillsynsmyndigheten får vidta för inspektionerna enligt kommissionsbeslutet är därför inte begränsade.

Däremot är *omfattningen* av vad tillsynsmyndigheten ska kontrollera enligt kommissionsbeslutet begränsad till att säkerställa att varje avfallsanläggning har fått det tillstånd som krävs och uppfyller relevanta tillståndsvillkor. Vad som avses med tillsyn enligt miljöbalken regleras dock i 26 kap. 1 § andra stycket miljöbalken.

Förslag till förordning om ändring i miljötillsynsförordningen (2011:13)

Naturvårdsverket avstyrker förslaget att nuvarande 1 kap. 11 § 3 ska omfatta utvinningsavfallsanläggningar. Naturvårdsverket avstyrker att den nya bestämmelsen 1 kap 10 d § i miljötillsynsförordningen (2011:13) formuleras enligt förslaget. Naturvårdsverket tillstyrker övriga förslag till ändringar.

Tillägget av punkten 2 i 1 kap. 10 a §

Naturvårdsverket tillstyrker tillägget av punkten 2 i 1 kap. 10 a §.

Det är rimligt att tillsynen av utvinningsavfallsanläggningar omfattas av kravet på tillsynsprogram utifrån att kommissionens genomförandebeslut (EU) 2020/248 anger att upprättande av tillsynsplaner är en sådan aspekt som ska övervägas vid organisering av inspektioner av utvinningsavfallsanläggningar.

Ändringen i 1 kap. 10 b §

Naturvårdsverket tillstyrker ändringen i 1 kap. 10 b § att tiden mellan två tillsynsbesök begränsas även för tillsynen av utvinningsavfallsanläggningar.

Enligt kommissionens genomförandebeslut (EU) 2020/248 ska tillsynsmyndigheten överväga att genomföra inspektioner på plats tillräckligt ofta mot bakgrund av lämplig riskbedömning.

Naturvårdsverket anser att det är rimligt att samma krav på intervall som inte får överskridas för tillsynsbesök som gäller för tillståndspliktiga industriutsläppsverksamheter även ska gälla för verksamheter där det finns en utvinningsavfallsanläggning.

Förslag till ny 1 kap 10 d §

Naturvårdsverket avstyrker föreslagen formulering av bestämmelsen då den innebär en överimplementering av artikel 34 i Europaparlamentets och rådets direktiv om avfall och om upphävande av vissa direktiv 2008/98/EG (avfallsdirektivet). Naturvårdsverket bedömer vidare att formuleringen inte är motiverad ur miljösynpunkt och att den mängd tillsynsresurser som skulle behövas för att följa bestämmelsen är vida större än befintliga.

Naturvårdsverket föreslår att den aktuella bestämmelsen formuleras enligt nedan.

<i>Nuvarande bestämmelse</i>	<i>Föreslagen bestämmelse</i>
------------------------------	-------------------------------

	<p>10 d § Tillsynsmyndigheten ska tillse att kontroll av regelefterlevnad med jämna mellanrum sker av</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. verksamheter som behandlar avfall, 2. yrkesmässiga verksamheter som <ol style="list-style-type: none"> a) samlar in eller transporterar avfall, b) förmedlar avfall för återvinning eller bortskaffande, c) handlar med avfall, eller d) producerar farligt avfall.
--	--

Naturvårdsverkets tolkning av artikel 34 i avfallsdirektivet är inte att varje verksamhetsutövare ska ha ett *tillsynsbesök* utan att den här typen av verksamhet ska *inspekteras* med jämna mellanrum. Naturvårdsverket är av uppfattningen att ”inspektera” omfattar alla former av kontroll som tillsynsmyndigheten gör riktad mot enskild, dvs allt från tillsynsbesök till skrivbordstillsyn. Det vore olyckligt att miljötillsynsförordningen skulle föreskriva vilken tillsynsmetod tillsynsmyndigheterna ska använda sig av. En granskning av rapporterade uppgifter i avfallsregistret kan vara en typ av kontroll som utförs, och att denna kontroll i vissa fall kan initiera tillsynsbesök. Naturvårdsverket bedömer att stickprovskontroller eller regelbundna projektinriktade kontroller för ett urval av verksamheter är sannolikt mycket effektivt för att överlag tillse god regelefterlevnad.

Ändring av nuvarande 1 kap. 11 §

Naturvårdsverket avstyrker att nuvarande 1 kap. 11 § 3 ska omfatta utvinningsavfallsanläggningar, som inte också är IED-anläggningar, på det sätt som har föreslagits. Naturvårdsverket föreslår att bestämmelserna istället ska utformas på ett sätt som ger utrymme för den flexibilitet som kommissionsbeslutet ger uttryck för.

Naturvårdsverket föreslår att bestämmelsen som föreslås betecknas 1 kap. 10 c § (nuvarande 1 kap. 11 §) delas i två bestämmelser och ändras:

<i>Nuvarande bestämmelse</i>	<i>Föreslagen bestämmelse</i>
<p>11 § För de verksamheter som omfattas av 10 a § ska tillsynsmyndigheten</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. genomföra tillsynsbesök i enlighet med tillsynsprogrammet, 2. efter ett tillsynsbesök genomföra ett nytt besök inom sex månader, om myndigheten vid det föregående besöket fann någon allvarlig brist i uppfyllandet av de villkor som gäller för verksamheten enligt en dom eller ett beslut eller enligt föreskrifter meddelade med stöd av 9 kap. 5 § miljöbalken, <i>och</i> 3. <i>skriftligen redovisa varje tillsynsbesök och lämna redovisningen till</i> 	<p>10 c § För de verksamheter som omfattas av 10 a § ska tillsynsmyndigheten</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. genomföra tillsynsbesök i enlighet med tillsynsprogrammet, <i>och</i> 2. efter ett tillsynsbesök genomföra ett nytt besök inom sex månader, om myndigheten vid det föregående besöket fann någon allvarlig brist i uppfyllandet av de villkor som gäller för verksamheten enligt en dom eller ett beslut eller enligt föreskrifter meddelade med stöd av 9 kap. 5 § miljöbalken.

<i>verksamhetsutövaren senast två månader efter besöket.</i>	
	<i>10 aa § För de verksamheter som omfattas av 10 a § 1 ska tillsynsmyndigheten skriftligen redovisa varje tillsynsbesök och lämna redovisningen till verksamhetsutövaren senast två månader efter besöket.</i>

I kommissionsbeslutet behandlas dokumentationen av inspektionsverksamheten inklusive inspektionerna på plats i bilagan del C avsnitt 3.1. Där anges i punkten d) att ”Slutförande av rapporten om besök på plats inom två månader efter besöket på plats, såvida inte mer allvarliga upptäckter har gjorts under besöket på plats, i vilket fall en annan tidsfrist kan behövas.” Detta är en aspekt som ska övervägas, men inte är bindande att genomföra. I promemorian saknas motivering för varför tiden för att slutföra rapporten ska göras bindande för utvinningsavfallsanläggningar. Den föreslagna bestämmelsen saknar den flexibilitet som finns i kommissionsbeslutet att annan tidsfrist kan behövas då mer allvarliga upptäckter har gjorts vid platsbesöket. Det kan omfatta längre tid än två månader. Naturvårdsverket konstaterar att denna problematik inte berörs i promemorian.

Beslut om detta yttrande har fattats av generaldirektören Björn Risinger.

Vid den slutliga handläggningen har i övrigt deltagit avdelningschefen Martin Eriksson, föredragande, enhetschefen Gunilla Sallhed och handläggarna Anna Karin Cederblad och juristen Eva Nilsson.

Detta beslut har fattats digitalt och saknar därför namnunderskrifter.

För Naturvårdsverket

Björn Risinger

Martin Eriksson
Avdelningschef

Kopia till:
frida.rudsander@regeringskansliet.se